

Kommunledningskontoret

Datum:
2023-09-07Diarienummer:
KSN-2022-03502Handläggare:
Sara-Carin Öhman

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige 11 september 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** interpellation om ljudet i kommunfullmäktigesalen från Kent Kumpula (SD) inte får ställas,
2. **att** interpellation om trafik i Uppsala från Jonas Segersam (KD) inte får ställas,
3. **att** övriga interpellationer får ställas och besvaras på kommunfullmäktiges kommande sammanträde.

Ärendet

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här sin bedömning:

Interpellationer ska enligt kommunallagen ha ett bestämt innehåll och avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning.

Interpellationen om ljudet i kommunfullmäktigesalen från Kent Kumpula (SD) är inte en angelägenhet av större intresse för kommunen och hör inte till kommunfullmäktiges eller en nämnds handläggning. Den får därmed inte ställas. Interpellationen om trafik i Uppsala från Jonas Segersam (KD) berör en rad stora och viktiga frågeställningar utan bestämt innehåll. Den får därmed inte ställas.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om otjänligt dricksvatten från Wouter Voortman (SD)
- Interpellation om Fyrishov från Markus Lagerquist (M)
- Interpellation om ljudet i kommunfullmäktigesalen från Kent Kumpula (SD)

- Interpellation om påverkan och tystnadskulturer från Alexander von Uckermann (SD)
- Interpellation om trafik i Uppsala från Jonas Segersam (KD)

Interpellation om otjänligt dricksvatten Björklinge, Läby och Skuttunge under 21Q1.

2021-03-17 skickade Uppsala Vatten ut ett viktigt meddelande till allmänheten om att dricksvattnet i Björklinge, Läby och Skuttunge visade på för höga halter av polycykliska aromatiska kolväten (PAH). PAH är en grupp av flera hundra föreningar som bildas när organiska material hettas upp eller förbränns ofullständigt” [och är cancerframkallande i höga halter].

Tjugotre dagar senare hävdades rekommendationen och befolkningen fick veta att: ” Slutsatsen är att föroreningen kommer från en äldre typ av gjutjärnsledning som har ett invändigt rostskydd [bitumen] som har skadats i samband med en vattenläcka i december.”

Ledningarna i fråga blev utbytta efteråt. Ärendet hanterades även av Uppsala Kommuns miljöförvaltning.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- Vilka undersökningar har kommunen gjort för att utesluta att Uppsala Vatten själv eller deras underentreprenör orsakade de för höga halter av PAH (tex i samband med reparationen av vattenläckan under december 2020, genom att hetta upp gjutjärnsledningar med invändigt rostskyddsmedel bitumen)?
- Har kommunen säkerställt att invånarna fått kännedom om de hälsorisker de utsatts för?
- Har Uppsala Vatten kompenserat de boenden för a) hälsorisker de har utsatts för och b) tjugotre dagar med tankbil till följd av ”otjänligt” dricksvatten?
- Vilka förbättringsåtgärder har kommunen tagit för att förebygga och eventuellt hantera liknande framtida situationer?

Uppsala 13 juni 2023

Wouter Voortman
Ersättare, Sverigedemokraterna

Interpellation från Markus Lagerquist (M) till plan- och byggnadsnämndens ordförande Ylva Stadell (S) om Fyrishov

Framtiden för badet på Fyrishov har diskuterats under lång tid. Ett beslut föregående mandatperiod i KF gjorde gällande att arenan skulle renoveras för 470 miljoner. Projektet visade sig sedan vara mer än dubbelt så dyrt och efter ovanligt lång politisk process tog plan och byggnadsnämnden i juni de sista besluten som innebär att Uppsala istället för en modern sim-arena får en bassäng på Gränby som bäst kan beskrivas om ett stadsdelsbad. Det är mycket sorgesamt.

När simutredningen diskuterades i fullmäktige var inriktningen från Socialdemokraterna att bygga minst två nya simhallar och renovera Fyrishov. Många partier var uppe i talarstolen och berättade hur viktig simning är för Uppsala. Detta utan att redovisa en enda kronas finansiering (mellan 1,5 – 2 miljarder) förutom stadsdelsbadet på Gränby. Erik Pelling sa "att självklart ska vi fortsätta simma på Fyrishov. Arenan ska renoveras och finnas kvar". När frågan togs upp i juni i plan och byggnadsnämnden svarade Ylva Strandell exakt samma sak på frågan att "Fyrishov ska självklart finnas kvar och rustas".

Vi moderater har under hela processen varit emot att bygga nytt på Gränby. Vi ville som grundplåt satsa den knappa halva miljarden tillsammans med att sälja mark kring arenan. Som parti är det en hederssak för oss att om vi ställer oss bakom löften ska dessa finansieras. Att glatt bejaka en utredning med flera nya simbassänger är lätt- att finansiera dessa med två miljarder i en skuldsatt kommunal ekonomi är betydligt svårare.

Min fråga till Ylva Stadell är därför:

- När avser vänsterstyret att presentera ett full finansierat förslag med realistisk tidsplan för att renovera Fyrishov i linje med ditt och Erik Pellings löften?

Markus Lagerquist (M)

2023-08-29

Interpellation om ljudkvaliteten i kommunfullmäktigesalen

Vi har ett stadshus som har kostat över en miljard kronor, vilket är vansinnigt mycket pengar. Något som är för mig en fullständig gåta är hur det i hela fridens namn är möjligt att vi kan få så dåligt planerade lokaler, med så urusel funktion och byggkvalitet, för så mycket pengar. Troligtvis på grund av undermåliga upphandlingar och inkompetens, det brukar vara på det sättet.

Det jag vill rikta mig in på i den här motionen är hur dålig ljudkvaliteten faktiskt är i kommunfullmäktigesalen. Den har sedan dag ett varit under all kritik snudd på, med ett ljud som både ekar och som hade en för låg och framförallt ojämn ljudvolym.

Detta "korrigerades" till att börja med genom att kommunen hyrde (eller köpte) in tillfälliga lösningar till varje tillfälle då det var kommunfullmäktigesammanträde. Då var det nämligen viktigt att ljudet fungerade, så man riggade tillfälliga högtalare för sammanträdet. Men det gällde bara fullmäktigesammanträdet, alla andra sammanträden i salen hade samma undermåliga ljud som ekade.

Sedan skulle det lösas permanent... Och då riggades det upp en ny uppsättning med högtalare i salen som sitter permanent monterade, och man började använda andra mikrofoner för att kunna nyttja det nya ljudsystemet som skulle vara utan eko. Det fungerar faktiskt, så ljudet under kommunfullmäktigesammanträden är nu bra, utan att det ekar.

Det tråkiga är att det nu finns två parallella ljudsystem i fullmäktigesalen, dels det gamla systemet med dålig ljudkvalitet och ett nytt ljudsystem med bra ljudkvalitet, och av någon underlig anledning används det dåliga ljudsystemet under alla andra sammanträden utom under kommunfullmäktige.

Det dåliga ursprungliga ljudsystemet, som ekar och som är extra jobbigt och ansträngande för de ledamöter som har hörapparat på grund av nedsatt hörsel, det ljudsystemet används under alla andra sammanträden utom fullmäktige.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Erik Pelling:

- Hur mycket pengar har alla dessa ombyggnader av ljudsystemet, nu med dubbla ljudsystem, kostat Uppsalas skattebetalare?
- Varför används ljudsystemet med bra ljudkvalitet, endast under sammanträden med kommunfullmäktige?
- När kommer man att permanent lösa den urusla ljudkvaliteten i kommunfullmäktigesalen, så att alla sammanträden kan ha bra ljudkvalitet?

Uppsala 28 augusti 2023

Kent Kumpula
Gruppledare, Sverigedemokraterna

Interpellation om påverkan och tystnadskulturer

Ett växande skuggsamhälle, oansvarig invandringspolitik, segregation och kriminalitet påverkar inte bara det externa samhällslivet utan riskerar även att lamslå den offentliga sektorn inifrån. Trakasserier, hot, våld och korruption riktat mot eller inom kommuner kan leda till både felaktig myndighetsutövning, felaktigt beslutsfattande och tystnadskultur. Rädsla för- och direkt otillåten påverkan kan få en sådan negativ effekt på arbetsmiljön så att medarbetare börjar självcensurera, selektera och delta i destruktiva grupp kulturer. Medarbetare kan både tysta sig själva och även börja tysta varandra som följd. Börjar medarbetare undvika besvärliga frågor eller medvetet släpper igenom felaktigheter är utvecklingen mycket allvarlig.

Stadsledningskontoret i Göteborg har tagit fram kartläggningen "Lägesbild över otillåten påverkan och tystnadskulturer i Göteborgs Stad". Resultatet grundar sig på material utifrån utbildningar, intervjuer, workshops, incidentrapporter, visselblåsarfunktionens iakttagelser och en analys av kommunens medarbetarenkät för 2021.

Det är en mycket skrämmande läsning som borde väcka stort intresse på ett nationellt plan. Det gemensamma för de verksamheter som drabbats av tystnadskultur är att de hanterar myndighetsutövning eller uppdrag som på något sätt berör kriminella nätverk eller våldsbejakande extremism. Kartläggningen visar att verksamheter riktade till- eller verksamma i segregerade områden är särskilt utsatta, om det så gäller skolor, omsorgsverksamhet eller förvaltningar.

Utefter Göteborgs medarbetar- och chefsenkät som besvarats av ett större urval av stadens förvaltningar och bolag så anger 5% (cirka 1200 personer) av medarbetare i förvaltningar att de blivit utsatta för otillåten påverkan i sin yrkesutövning det senaste året. 37% (450st) av de utsatta medarbetarna svarar att man på grund av påverkan förändrat eller undvikit beslutsfattande. Motsvarande siffra bland chefer på förvaltningarna är 10% (170st) som blivit utsatta och 30 styck av dessa som ändrat sitt beslutsfattande till följd av påverkan. Av utsatta medarbetare har endast 25% anmält händelsen som arbetskada, tillbud eller otillåten påverkan. Bland cheferna är denna siffra på 16%.

Kartläggningen bedömer att det finns ett stort mörkertal när det kommer till det totala antalet ej anmälda händelser. Då det i medborgarenkäten är 22% som anger att de inte kan besvara frågorna om de blivit utsatta eller ej för otillåten påverkan. Samt att 6% svarat att man inte vet hur man ska gå till väga för att anmäla händelser.

Enligt kartläggningen är uppkomsten av tystnadskultur en komplex problembild som orsakas av otillåten påverkan, rapportering och rättsprocessen, rädsla för hot och våld, parallella samhällsstrukturer, rädsla för repressalier, boende och arbete i samma område och normalisering. Genom tystnadskulturen anpassar sig verksamheten och medarbetarna med följd att felaktigheter normaliseras och främjas. Satta rutiner kan sättas ur spel när medarbetare och chefer avsiktligt väljer att kringgå dem. Medarbetare upplever sig påverkade av kollegor och chefer. Chefer upplever sig sedermera påverkade av högre chefer och politiker. Det kan handla om politiker som hör av sig till chefer för att påverka beslutsfattanden. Anställda kan även själva vara kopplade till kriminella nätverk eller ha ett egenintresse av vissa beslut.

Kartläggningen visar att otillåten påverkan och självcensur förekommer dagligen i många förvaltningar och bolag. Det är vanligt att medarbetare undviker att informera polis om brott som begåtts. Det är även vanligt att hot och trakasserier inte rapporteras in i kommunens system av medarbetare. I vissa utsatta förvaltningar har det utvecklats en normalisering där man "förväntas tåla" vissa hot och trakasserier. En del påverkansförsök är i en gråzon för vad som upplevs vara lagligt eller ej, oftast med syfte att skapa obehagskänsla, exempelvis om en aktör förföljer eller fotograferar en medarbetare. I mer segregerade och brottsutsatta områden växer ett skrämselkapital som tystar både invånare och medarbetare. Släkter och kriminella nätverk lyfts fram i rapporten som centrala aktörer för en betydande del av den otillåtna påverkan.

Uppsala kommun har mycket att lära av Göteborgs erfarenheter. Kartläggningens resultat är ett varnande exempel som visar på att den negativa samhällsutvecklingen måste bromsas i tid. Uppsala är inte förskonat från skuggsamhälle och kriminella nätverk. Det finns många liknande tendenser och signaler som tyder på att Uppsala kommun riskerar att gå en liknande väg om inte kommunen samlar sig och vidtar tillräckliga åtgärder i tid. Både politikens och tjänstemannaorganisationens arbete skulle underlättas om det görs en liknande kartläggning i Uppsala. Vi behöver ta reda på hur utbrett problemet är i detalj och sedan säkerställa åtgärder och rutiner som bromsar den negativa utvecklingen. Oavsett hur utbrett problemet är så behöver vi ta ett helhetsgrepp om frågan för att agera förebyggande.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling:

- Hur vanligt förekommande är otillåten påverkan och tystnadskultur inom Uppsala kommuns verksamheter (jag efterfrågar sifferunderlag)?
- Kan kommunstyrelsens ordförande redogöra för ett flertal mer specifika tendenser/situationer av otillåten påverkan och eventuell tystnadskultur som inträffat inom kommunen (jag efterfrågar sifferunderlag)?
- Avser Uppsala kommun ta fram en lika ingående kartläggning som den som tagits fram i Göteborgs stad?

Uppsala 5 september 2023

Alexander von Uckermann

Ledamot, Sverigedemokraterna

Interpellation om trafik i Uppsala

I Uppsala framställs det som att man i första hand planerar vägar och gator för gångtrafik, i andra hand för cykeltrafik, i tredje hand för kollektivtrafik och i fjärde hand för bil- / buss- / lastbilstrafik.

På senare år har det inte tagits fram några politiska planer och översikter hur det ser ut med framkomligheten för fordonstrafiken i Uppsala. Tyvärr ser vi hur staden på många sätt "kloggar igen", och hur nya investeringar och planer bidrar till att accentuera denna utveckling.

Delvis är det naturligtvis trafikverkets planer, kanaliserade genom länstrafikplanerna som har betydelse för Uppsala kommuns utbyggnad av infrastruktur (när det gäller statliga vägar och järnvägar). Men även här är det viktigt hur kommunen framför prioriteringar och önskemål gentemot regionen.

Låt mig ge några exempel på brister i trafikplaneringen i Uppsala.

På E4 har man tvingats sätta upp köskyltar (15 år efter motorvägen byggdes). Orsaken är att det ofta bildas köer på avfarten vid Gränby / Vaksala söderifrån. Och en viktig anledning till detta är att rondellen Österleden / Bärbyleden har för liten kapacitet – det skulle där egentligen behövas en bro över rondellen så att trafiken på Bärbyleden inte stoppas upp av en rondell. Nu måste problemet lösas tillfälligt genom trafiklysen längs Österleden.

Det finns återkommande köer längs Kungsängsleden / Dag Hammarskjölds väg. Ett problem är just korsningen mellan dessa två gator, och genom planerade åtgärder där kan man förbättra flödet något. Men på sikt måste man se över om det behövs en höjning av kapaciteten längs Kungsängsleden (till exempel en breddning både av leden och av bron), inte minst i takt med att man bygger ut Rosendal / Ulleråker / Södra staden

En annan flaskhals i Uppsala är Kyrkogårdsgatan. Det saknas mycket tydligt en sydvästlänk i trafikplaneringen (när det gäller trafik från väg 55 till södra delarna av kommunen och in till exempelvis Akademiska och Ulleråker). Och från E4 och in mot södra Uppsala är kapaciteten begränsad, vilket endast delvis kan komma att avlastas genom en ny E4-avfart vid Mora Stenar. På norra och östra sidan finns Bärby-leden, Tycho Hedéns väg och E4, men söder om centrum blir vägar som Kyrkogårdsgatan, Övre Slottsgatan /Dag Hammarskjöld och Norbyvägen hårt belastade.

Vid planering av befintliga gator och nya gator (t ex Väderkvarnsgatan, Fyrislund, Råbyvägen) strävar man ofta efter att minska två filer till en fil genom att spärra den ena filen för gångtrafik, cykeltrafik och parkeringar, genom att göra kollektivtrafikhållplatser utan förbifart. Detta har i vissa fall visat sig inte fungera, och på Råbyvägen fick man nyligen göra en kostsam ombyggnation av en busshållplats som stoppade upp trafiken.

Det är också vanligt med farthinder i planeringen, vilket har visat sig bli ett stort problem inte minst för kollektivtrafiken. För många trafikanter är farthindren obegripliga. Några skyddsombud för bussförarna i Uppsala påpekade nyligen i UNT (25/8) problemen på detta område och gav exempel på att för linje 3 har antalet farthinder ökat från 4 till 27 på fem år. Även här har man fått "hyvla av" eller ta bort farthinder som stoppat upp mer än nödvändigt, vilket leder till onödiga kostnader.

När det gäller parkeringar har också Uppsala till stora delar "kloggat igen". Stora delar av staden har avgiftsbelagts, i vissa fall i villaområden där det aldrig har varit något problem med brist på parkeringar. När det gäller tillgängligheten till innerstaden har den drastiskt minskat för bilister, i strid med beslut fattade i kommunfullmäktige. För 10 år sedan fick Uppsala Parkering AB ett uppdrag av KF att öka antalet p-platser i city med 600. Sedan dess har antalet **minskat** med 600! Detta ser ut att kunna komma att accentueras ytterligare då 200 platser på Österplan ser ut att försvinna i samband med att Trafikverket bygger ett ytterligare järnvägsspår. Samtidigt läggs planering för nytt parkeringsgarage under Vaksala Torg på is.

Till allt detta ser vi nu framför oss decennier av ombyggnationer och arbeten för att bygga spårväg i Uppsala. Hur kommer framkomligheten att säkerställas under dessa perioder.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till Gatu och Samhällsmiljönämndens ordförande, Rafael Waters (S):

- Varför presenteras inte kartläggningar av framkomligheten för fordonstrafiken för kommunfullmäktige med förslag på förbättringar?
- Varför har inte antalet parkeringar i centrala Uppsala ökats enligt KF:s beslut utan i stället minskats?
- Hur arbetar kommunen för att öka kapaciteten på kringleder som E4, Kungsängsleden, Sydvästlänken, Kyrkogårdsgatan med mera enligt ovanstående?
- Hur säkerställer GSN i sin planering att det finns möjlighet att ta sig fram i staden även under ombyggnationer och under den kommande spårvägsutbyggnaden?
- Hur säkerställer GSN att inte hinder i form av kollektivtrafikhållplatser, farthinder och borttagna sidofiler stoppar upp trafiken för mycket och leder till onödiga kostnader för återställande och justering?
- Hur säkerställer GSN framkomligheten för kollektivtrafiken och bussförarens arbetsmiljö?

- Hur arbetar GSN för att ge en ökad tillgänglighet för Uppsala innerstad för invånare för andra delar av staden och kommunen?

Jonas Segersam (KD), kommunalråd